

Van mime-speler

Wouter de Jong en zijn partner Kinga Röder in hun Aureolustheater.

Foto CHAREL VAN TENDELOO

tot verteller

Wouter de Jong, van mime-speler tot verteller

Het kan raar lopen. Wouter de Jong begon zijn carrière zonder woorden, als mimespeler. En sinds hij vorig jaar in zijn woning te Brecklenkamp het Aureolustheater begon, maakte hij naam als verhalenverteller. Ooit was hij een dramadocent die homeopaat werd. En dat laatste is hij nog steeds, al vijftientwintig jaar. Elke ochtend spreekuur.

Door TON
OUWEHAND

Een jong katje vindt de veestapel bestaande uit vier soortgenoten en een hond kennelijk te mager. Het beest loopt tenminste over het erf met uitbreiding. Heeft een kikker in de bek. Het groene beest maakt een levenloze indruk. 'Een echte jager,' neemt Wouter de Jong het voor zijn huisdier op, terwijl zijn partner Kinga Röder poogt het sneue amfibie terug te zetten in de poel waar de kat hem ving. 'Ongelooflijk beest,' gaat De Jong nog even door, 'hij haalt vliegende libelles uit de lucht.' Achtien jaar woont Wouter de Jong (1945) in de boerderij aan de Brookmanweg te Brecklenkamp. Sinds een jaar of vijf heeft hij van het wonen echt werk gemaakt. Daarvoor was het een bouwval, een krot. 'Als ik in bad zat, kon ik naar de sterrenhemel kijken. Ik had een bed op wielen zodat ik het bij regen steeds gemakkelijk kon verplaatsen. Kon ik slapen zonder nat te worden.'

Hij had de woning al die jaren beschouwd als een plek waar je altijd nog beter kon zitten dan op een flatje te Almelo. Daar was het waar hij na z'n scheiding terecht was gekomen.

Het was een vriend die iets in hem wakker schudde, toen die voor de zoveelste maal met een bak cement en een pot verf eerste hulp kwam bieden bij alweer een woningbouwkundig rampje. Waarom ga niet op een flat zitten? Wat wil je nou eigenlijk met deze bouwval? En die vragen hadden iets wakker geschud bij Wouter de Jong. Vanuit het niets zei hij dat hij een theater aan huis wilde. 'Ik weet nog niet waarom ik het zei. Het kwam zomaar in me op. Ik realiseerde me nauwelijks dat ik dat altijd heb gewild.'

Zijn Aureolustheater met de officiële status van 'theater tussen de schuifdeuren', is inmiddels een feit. Het tweede seizoen is begonnen. De maandelijkse voorstellingen trekken steeds meer bezoekers, waarbij Wouter de Jong zich heeft geprofileerd als verhalenverteller. Zondag is er weer een voorstelling: 'Vic-

Alles staat bij Wouter de Jong in teken van zijn Aureolustheater

toria & Victor' van Waldtraut Lewin. Ditmaal eentje gespeeld en verteld door de bewoners van het pand Wouter de Jong & Kinga Röder. Een voorstelling geregisseerd door Bart van Haaster. En als gebruikelijk heeft Kinga Röder, beeldend kunstenaar, tevens leider van een tangosalon te Enschede de decors en de kostumering verzorgd. Een schoolbord buiten de woning attendeert eventuele passanten op de op handen zijnde voorstelling. Die van zondag hebben ze bestemd voor de leeftijdsgroep tussen 10 en 100 jaar. 'Laatst fietste er een ouder echtpaar langs waarvan de man opgelucht zei dat hij nog net tot de doelgroep behoorde. Hij was 96 jaar.'

Eigenlijk een heel absurde situatie geven ze toe. Een maand lang staat hun woning in het teken van de voorstelling die gespeeld gaat worden. Als het slotapplaus is verstomd, als de 84 uit de Singercerkerzaal te Laren afkomstige klapstoelen weer leeg zijn dan vallen ze in het befaamde gat. Dan overtuigen ze elkaar dat het allemaal echt waar was. Dat het werkelijk is gebeurd. En dan prijzen ze zich gelukkig dat er over vier, vijf weken weer een volgende voorstelling is. Waar vervolgens weer een maand aan wordt gewerkt. Wouter de Jong groeide op in Boekelo. Ging naar de middelbare school in Enschede, die nu bekend staat als Kottenpark. Sloot de HBS A af met een diploma en wist vervolgens niet wat hij met zijn leven moest aanvangen. Eerst maar in militaire dienst. Dat hij vervolgens in Amsterdam zou gaan studeren, leek

hem voor de hand te liggen. Maar hij had geen idee wat voor studie. Andragogie, psychologie, regisseursopleiding. Hij begon eraan, maar verder dan een eerste jaar kwam hij bij geen van de studies. Tot hij op de mimeschool terecht kwam. Die maakte hij wel af.

Toch eigenaardig zou je zeggen dat iemand uit de georganiseerde mimewereld waarin het gesproken woord zo niet taboe is, dan toch zeker op zeer beperkte schaal wordt gebezigd, zich jaren later profileert als verhalenverteller? Wouter de Jong verklaart dat door de jaren heen het verhaal wel een rol heeft gespeeld in zijn leven. Hij beleefde de gouden tijden als docent vrije expressie geven aan vormingscentra, muzikscholen en sociale academies. Maar toen die tijd voorbij was en het vak wat

hij lief had, was verworpen tot een soort van veredelde gymnastiek, schoolde hij zich als homeopaat. Deed de opleiding, ging op het instituut in Den Haag colleges geven. Toen hij een college besloot met een verhaal, sloeg dat zo aan, dat hij van hogerhand de opdracht kreeg de lesstof immer te besluiten met een verhaal.

En eigenlijk, zegt De Jong, was hij als tienjarig jochie al gegrepen door de vertelkunst van dominee Samberg, die halverwege de jaren vijftig elke zondag vanuit Delden naar Boekelo kwam wandelen om daar in het plaatselijk café verhalen te vertellen. 'Eigenlijk was hij geen dominee meer. Hij was uit zijn ambt ontheven. Maar hij zette zijn vak in het café gewoon voort. En bij ons thuis gaf hij catechisatie.'

De in 1976 overleden Samberg maakte meer indruk op de jonge De Jong dan hij zich destijds realiseerde. 'De dominee werd later archivaris van kasteel Twickel. En bij Twickel vroegen ze mij weer om daar verhalen over dominee Samberg te komen vertellen. Ik had me daarvoor ook zo gekleed als de dominee, met een grote hoed op. Ze keken heel verbaasd toen ik aan kwam lopen. Precies Samberg, zeiden ze.' Verder lijkt hij weinig op z'n voorganger. 'Samberg had van die dikke borstelige wenkbrauwen. Zijn ogen waren daar bijna achter verscholen, hij keek er echt doorheen.' Dat is bij Wouter de Jong bijvoorbeeld geheel anders. Maar behendig vist hij twee lange haren uit wenkbrauwen. 'Kijk,' zegt hij. Die laat ik altijd zitten. Die mag niemand afknippen. ■

Victoria & Victor, van Waldtraut Lewin door Kinga Röder & Wouter de Jong. Zondag om 17.00 uur in Aureolustheater Brookmanweg 4 te Brecklenkamp. Reserveren: 0541 - 229 593.